

La constitució del nou Congrés –l'endemà de la promesa de Carles Puigdemont com a president català– agafa amb el peu canviat els principals partits espanyols, que esperaven una repetició electoral a Catalunya. Ara són ells, els que s'afanyen a buscar un deslloridor.

Una legislatura en fase lactant

Reportatge de Víctor Maceda (Madrid)

Són les 9 del matí i Enric Bataller –amb americana, corbata i la cartera de diputat al Congrés que estrena avui– accedeix a la Carrera de San Jerónimo pel carrer del Duc de Medinaceli. Ocuparà un dels nou escons de Compromís-Podem. Més en concret, un dels quatre que corresponen a Compromís. I més concretament encara, un dels dos que ha aconseguit Iniciativa del Poble Valencià.

Ha declinat d'acudir-hi de braç dels tres companys de coalició –Joan Baldoví i Marta Sorlí, del Bloc Nacionalista Valencià, i Ignasi Candela, d'Iniciativa–, que arribaran amb motxilla a l'esquena i al so d'una marxa mora interpretada per una trentena de músics de la Wind Orchestra of Valencia.

Són només tres, però Baldoví, Sorlí i Candela desfilen com si encapçalaren una *filà* de moros i cristians d'Ontinyent. Bataller, que ja és a dins, s'estalvia d'aparèixer a les imatges que difondran els mitjans. Ha mostrat el seu document d'identitat a la porta del Congrés, on els policies no coneixen la majoria de diputats –per al 62%, aquesta és la primera legislatura– i els obliguen a acreditar-se.

La socialista Ana Botella, número 1 per València i també nova a la Cambra, accedeix per la part superior, pel carrer de Cedaceros. Dins de les dependències congressuals, però, es perd de seguida:

—Disculpe, ¿cómo se va al hemiciclo?

L'empleat subaltern a qui ho ha preguntat li indica el camí, i en arribar al pati central que separa el palau del Congrés de l'edifici adjacent, s'espanta una mica. Una munió de periodistes envolta Pablo Iglesias, el líder de Podem, que fa unes declaracions improvisades. Critica el PSOE per impedir que les seues tres confluències –la catalana, la valenciana i la gallega– disposen de grup propi i, també, per haver acordat amb el PP i Ciutadans la composició de la Mesa.

A dins, Mariano Rajoy s'adreça a una altra munió de periodistes. Avisa el nou Govern català que “no els en deixaré passar ni una” i que, de moment, ja ha encarregat un informe als advocats de l'Estat per tal que dictaminen si el president Carles Puigdemont va respectar la llei en fer la promesa del càrrec.

Falta prop d'una hora per a l'inici de la sessió constitutiva de l'onzena legisla-

EFE

tura, però molts dels escons ja són plens. Com que és la jornada inaugural, cap d'ells no està assignat i qui arriba abans, agafa el lloc que vol. Per això han hagut de matinar tant els diputats del PP i del PSOE, que no es negaven a perdre la banda dreta i esquerra de l'hemicicle.

Pablo Iglesias i Albert Rivera, com a portaveus de Podem i de Ciutadans, les dues formacions emergents, han de conformar-se amb la part central, si és que volen seure als llocs més baixos –de millor visibilitat– del Congrés. La competició és tal que seuen a la mateixa filera: Iglesias, a l'extrem esquerre, i Rivera, a l'extrem dret.

Darrere d'ells, 10 diputats més: Irene Montero, de Podem, seu al clatell d'Iglesias, i Toni Cantó, de Ciutadans, al de Rivera. Els altres vuit diputats són de Compromís-Podemos, dins dels quals

DOS PRESIDENTS DE DOS PARTITS.

La fragmentació del Congrés espanyol ha obert la via a situacions inèdites, com ara que el president de la Cambra no siga del partit que té més escons. A la imatge, Rajoy saluda Patxi López.

factible. Tenen clar que, si cal, aplicaran l'article 155 de la Constitució espanyola, que textualment preveu que "si una comunitat autònoma no complira les obligacions que la Constitució o unes altres lleis li imposaren, o bé actuara de forma que atemptara greument contra l'interès general d'Espanya, el Govern, amb el requeriment previ fet al president de la comunitat autònoma, i en cas de no ser atès, amb l'aprovació per majoria absoluta del Senat, podrà adoptar les mesures necessàries per tal d'obligar-la al compliment forçós de les dites obligacions o per tal de protegir l'interès general esmentat". Tal com recull el segon apartat d'aquest article, "el Govern podrà donar instruccions a totes les autoritats de les comunitats autònomes".

Al carrer, a l'Espanya mesetària, la possible independència de Catalunya ja no desagrada tant. O no tant com podia desagradar ara fa uns anys. N'hi ha que ho veuen amb un punt de cansament i que desitgen que el serial concloga, siga com siga. La defensa aferrissada de la "sobirania nacional" ha perdut força i la hipòtesi d'un referèndum pactat i circumscrit als ciutadans catalans –el famós "dret a decidir"– compta avui bastants més defensors que no sembla.

Tanmateix, tant el PP com el PSOE i Ciutadans –253 dels 350 escons del Congrés– fan pinya en sentit contrari. El partit de Rivera hi fa de pont, i la votació de la Mesa del Congrés n'ha estat la millor demostració. Fins la vespra de la seua elecció no es va saber qui la presidiria ni quantes formacions en prendrien part.

L'atomització sorgida de les urnes impedeix que cap partit impose la seua majoria. O més ben dit, l'atomització és tan gran que qui ostenta la majoria no pot exercir-la de manera discrecional. Si no haguera existit cap acord –d'una banda, del PSOE amb Ciutadans, i de l'altra, de Ciutadans amb el PP, uns acords de què Podem va desmarcar-se– i cada grup haguera votat els seus propis candidats, la Mesa hauria estat presidida per un membre del PP.

Baldoví, que havia de ser el portaveu del teòric grup parlamentari valencià, queda una mica difuminat. Una mica més.

Per si no n'hi havia prou, Carolina Bescansa –que també seu a la filera immediatament inferior a l'ocupada pels diputats de Compromís-Podem– ha arribat amb el seu nadó de cinc mesos, en bolquers, que Íñigo Errejón i Pablo Iglesias agafen de tant en tant. Una reivindicació de la conciliació laboral i familiar que ha apaivagat el ressò que hauria tingut, si no, l'entrada festívola dels tres diputats de Compromís. A l'era dels impactes visuals, un nadó al braç d'una mare asseguda a un escó del Congrés és bastant més cridaner que no una marxa mora a la porta dels leons. Encara sort.

Com que són en procés de desconexió, els catalans no s'afanyen a accedir-hi, precisament. Malgrat tot, els vuit

diputats de Democràcia i Llibertat, l'antiga Convergència, es mostren una mica previnguts i troben lloc a la darrera filera de totes, aquella en què els caps dels diputats queden tallats per les columnes que sostenen l'edifici.

Els nou d'Esquerra, que no fan acte de presència fins escassos minuts abans de l'inici del plenari, es queden drets a sota, al bell mig del palau, al costat de les taquígrafes, mirant a esquerra i dreta, amunt i avall. No, no hi veuen lloc. Sembla que el palau està ple com un ou, però evidentment queden nou butaques lliures. Les seues. Però estan disperses i cal reubicar alguns diputats perquè ells puguem estar junts. A la part més alta de totes, com si no. Al colomar.

A Madrid, de fet, encara pensen que els catalans fan volar coloms, amb això de la independència. No ho veuen

ALIANCES I GESTOS. Pedro Sánchez i Albert Rivera se saluden afectuosament al pati central del Congrés durant la jornada de constitució, celebrada dimecres de la setmana passada. Al costat, Pablo Iglesias, molt crític amb Sánchez, promet la Constitució en llengua de signes. Tots els diputats de Podem van idear fórmules alternatives a la simple jura o promesa.

→ Dels nou membres de què consta, cinc haurien estat per als populars, dos per als socialistes i els altres dos per a Podem. La Mesa resultant, en canvi, té una presidència socialista i ha inclòs dos diputats de Ciutadans en detriment de dos de populars. Amb tot, el centre-dreta ha blindat una majoria absoluta determinant a l'hora de vetar segons quines iniciatives parlamentàries.

El nou president del Congrés és un ex-*lehendakari*, Patxi López, però això no és cap garantia d'oberturisme. Ans al contrari, alguns fins i tot hi perceben l'esquer de la gran coalició que ve. Ha estat escollit amb menys vots que cap altre president del Congrés de la història -130 de 350, amb l'únic suport dels 90 diputats del PSOE i dels 40 de Ciutadans, i amb el vot en blanc dels populars- i a la seua presa de possessió va dir que "Espanya és, per damunt de tot, un projecte col·lectiu", amb una democràcia consolidada que ha permès construir "l'etapa de més llibertat de la nostra història". "Hem de buscar allò que ens uneix, més que no allò que ens separa", va proclamar dimecres de la setmana passada des de la trona de l'hemicicle. Va admetre que al Congrés hi ha "diverses maneres d'entendre la identitat" però va demanar als diputats i diputades que siguin "guardians de la llibertat, que mai no pot ser marginada".

Igual com Jorge Fernández Díaz no va aplaudir el nou president català, tampoc no va fer-ho l'endemà, amb motiu de la promesa de López. El ministre de l'Interior va eixir del Congrés amb un llibre sota el braç -1714: *Palabra de Rey*, de Fernando Mollà- i la mateixa percepció

DIPUTATS SOCIALISTES QUE DESCARTAVEN ABSTENIR-SE EN FAVOR DEL PP ARA JA NO ES MOSTREN TAN SEGURS

de tothom: s'ha iniciat una etapa nova, completament nova, en què costarà de sentir aplaudiments ensordidors.

En realitat, la intervenció de Patxi López tan sols va ser aplaudida pels 90 diputats socialistes. Mai no n'hi havia hagut tan pocs; però, no obstant això, han estat suficients per aconseguir la presidència de la institució. Gràcies a les caramboles de la nova política, encara somien un altre rebot que els permeta d'arribar a La Moncloa.

Moviments al PSOE

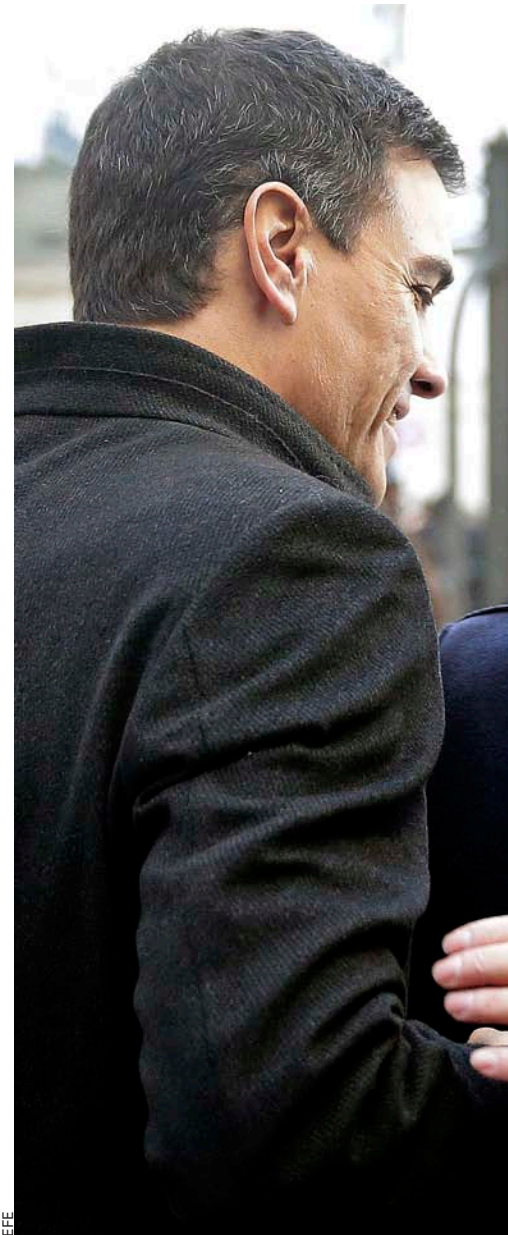
Totes les mirades se centren en el PSOE. Qualsevol majoria s'ha d'articular al seu voltant, i al carrer de Ferraz la tensió que es vivia setmanes enrere ha mutat en una calma estranya.

D'una banda, la presidenta andalusa, Susana Díaz, ha comprovat que la seua aposta indissimulada per la convocatòria immediata del congrés ordinari -que tenia el suport dels barons del País Valencià, Castella-la Manxa, Aragó, Astúries, Canàries i Extremadura- no desperta entusiasme entre la militància. Ni tan sols a la seua federació.

Qui més qui menys pensa que Pedro Sánchez ha de tenir l'oportunitat de formar govern, i Díaz mateixa va eixir la setmana passada a donar-li aquest plàcet. Anteriorment havia considerat que era prioritària "la unitat d'Espanya" i que el referèndum català que demana Podem tancava la porta a una entesa amb els d'Iglesias. El seu homòleg valencià, Ximo Puig, va ser igualment explícit en accedir al comitè federal posterior als comicis: "Els números no donen", va dir en referència a la possible coalició d'esquerres.

En canvi, l'ex-president català Artur Mas diu que, si és al seu abast, farà tots els possibles perquè el PP no continue al Govern estatal, i des del País Basc, el *lehendakari*, Íñigo Urkullu, adopta el perfil més institucional possible per exigir a Puigdemont que acate les lleis vigents.

Amb el suport de Podem, IU i el PNB, a més de l'abstenció d'ERC i de Demo-

EFE

cràcia i Llibertat, Sánchez seria president, però ben pocs mantenen la fe.

En qualsevol cas, el secretari d'Organització socialista, César Luena, ha fixat el 30 de gener com la data del comitè federal en què s'acordarà la data del pròxim congrés. Una jugada que li permet guanyar temps a Sánchez, que ara podrà disposar fins després de la Setmana Santa -si més no, fins al 2 d'abril- per bastir una alternativa de govern al PP.

Les presses de Díaz i companyia per convocar el congrés per la via d'urgència s'han esvaït, en part, després de declaracions com les de Patxi López, que va reconèixer que els socialistes estaven

oferint “una imatge lamentable” a la ciutadania parlant de la necessitat d’avançar el congrés i decapitar Sánchez, per comptes de fer fora els populars.

Si Rajoy intenta formar Govern i no se’n surt, López podria comunicar al rei que encarregue la formació del nou executiu a Sánchez. En cas que no fóra investit i que calguera repetir els comicis, la direcció del PSOE contempla aquesta solució amb més bon *feeling* que no setmanes enrere. Pensen que els atacs interns han enfortit el seu líder i que més enllà dels 5,5 milions de vots obtinguts el 20D, podrien guanyar la complicitat de persones que aquell dia

van votar Podem o Ciutadans però que anhelen que hi haja governabilitat.

A la cúpula socialista opinen que l’actitud frontista de Podem contra els socialistes se’ls podria girar en contra. Si finalment no hi ha acord i cal anar a unes noves eleccions, les pressions internes i externes –de signe polític, econòmic i mediàtic– que els socialistes haurien superat podrien tenir el seu premi per part de l’electorat. Sánchez, diuen, hauria guanyat el carisma que fins ara no tenia.

El seu drama és la situació catalana, que preveu emocions fortes amb l’aprovació de lleis que posen les bases

d’un nou Estat. Un Govern en funcions a Madrid podria ser percebut com a massa feble davant el “desafío soberanista”, i aquesta manca d’estabilitat tindria un culpable a ulls de la ciutadania: el PSOE.

Ningú no gosa fer pronòstics. Alguns diputats socialistes consultats per aquest setmanari que poc després del 20D no donaven cap crèdit a la possibilitat d’abstenir-se en la investidura d’un president del PP –que en tot cas, no seria Rajoy– dimecres passat ja no ho descartaven. Suportar la pressió era tot just això. I la pressió no ha fet sinó començar. El nivell de pressió es troba encara com la legislatura: en fase lactant. •